

PREGÀRIA DES DE LA VIDA

Pere Borràs sj

INDEX

Un matí de pluja
La velleta del barri
El Jordi m'ha telefonat
Aprendre a estimar
Era massa ric
Benaürats els que lluiten per la pau
La reunió de grup
He dit que sí
Torn de nit
La missa del Gall
L'amic
T'he vist
Els nois dels tres graons
Casar-se
Intolerància
El Bateig
Un pas endavant
Ha mort
Vol fer la primera Comunió
L'atur
La missa de cada dia

PRÒLEG

Trobar Déu en les persones i en les coses era una de les experiències que Ignasi de Loiola va viure com un do de l'Esperit. Ell sentia la presència del Senyor com Algú que "treballa" en l'interior de les persones i de la humanitat. El treball de Déu és un treball salvador. Porta a la plenitud, a la felicitat, al sentit, a la salvació. Aquesta activitat passa sovint per la creu, per la dificultat. Però en aquesta foscor després de tancar els ulls i donar la mà a l'altre, hi trobem la presència alliberadora de Jesús.

Contemplar l'acció de l'Esperit en les persones és una manera de pregar. Contemplar per anar-ho aplicant a la pròpia vida i treure'n sempre algun profit. Un profit que ens porta a servir i estimar Déu en totes les coses, i així anar progressivament descobrint l'estimació i la gratuïtat que ve del mateix Déu, perquè Ell és Amor.

Aquestes planes són una senzilla experiència quotidiana de contemplació. Déu parla a través de la història humana, de petits relats, que ens poden passar a tu i a mi cada dia. Si mirem aquestes històries amb els ulls de Déu anirem descobrint una Presència que les va convertint en Paraula.

Aquests relats volen ser un testimoni senzill de com l'Esperit es fa present en la llum i la foscor. Les situacions humanes ens ensenyen cada dia a patir, a riure i a pregar. Aquestes històries respecten la intimitat de les persones. Hem canviat les circumstàncies, noms i detalls. Però el fons és el mateix. Déu es manifesta en el cada dia de la nostra vida.

Jeroni Nadal, company de Sant Ignasi, comentava en un dels seus escrits parlant d'ell: "No deixaré de recordar aquell do que tenia en totes les circumstàncies, mentre parlava, mentre treballava o conversava, de sentir la presència de Déu i assaborir les coses espirituals, de ser contemplatiu fins i tot enmig de l'acció. Solia expressar això dient: trobar Déu en totes les coses".

UN MATÍ DE PLUJA

Aquest matí he sortit de casa i plovia. No portava paraigües i m'ha fet mandra tornar enrera per anar-lo a buscar. Era tard i com sempre anava amb el temps just. El paisatge canvia molt quan plou. Hi ha més cotxes, la gent sembla més atabalada, les motos esquitxen els vianants i l'asfalt es mostra agraït perquè es remulla.

Sóc a l'estació del metro i diuen que hi ha hagut inundacions i el primer convoi trigarà encara un quart d'hora en arribar. No m'atreveixo a agafar un taxi. Al carrer hi ha molt de trànsit i encara es faria més tard. Em tranquil.litzo, m'espero a l'andana, assegut en un banc, i observo:

Una noia, vestida de negre, amb un posat avorrit i trist porta les ungles pintades de morat, els cabells amb tocs de color platejat, unes llargues mitges negres i una mirada perduda. Veig tres senyores, deuen tenir uns quaranta anys. Parlen en veu molt alta. Diuen que els preus dels mobles s'han pujat, no entenc què diuen del carrer de Mandri i del Passeig de la Bonanova. Dedueixo que van a treballar a les llars d'unes famílies benestants de la part alta de la ciutat. Un senyor, baixet, d'uns seixanta anys que porta un paquet amb dificultat, i amb la cara molla d'aigua que eixuga amb el mocador, es queixa de la pluja i del seu fill que li fa fer aquesta feina, i precisament avui. M'ho diu a mi i me'l miro assentint.

Un noi d'uns quinze anys amb una carpeta sota el braç. L'observo de reüll: fotografies, enganxines, rock català, i alguns cantants anglesos de moda. Em pregunta l'hora i després em demana una cigarreta. No en porto. Li ho dic i se'n va contrariat.

L'andana comença a omplir-se. Augmenta el soroll, comentaris, alguns crits. Passa, entre la gent, un empleat del metro, amb gestos de que ell no en sap res. La gent l'increpa. Entra, per fi, en el refugi que suposa la cabina de l'andana. Un altaveu dona una informació. No s'entén res. Ho repeteix. Sembla que diu "fins a Urquinaona".

I jo, Senyor, sóc aquí. Enmig de la teva humanitat que tant estimes. Homes i dones que esperen, que pateixen, que lluiten i que ben segur et coneixen poc. Però tu ets amb ells. T'intueixo darrera la noia vestida de negre que busca una altra cosa, en les senyores, treballadores com tu, en l'home que ha de carregar aquell paquet sense saber el perquè, en l'adolescent que no s'acaba de trobar a sí mateix... i en tot aquest poble que, sota terra, està esperant el metro en un matí de pluja del mes de febrer.

LA VELLETA DEL BARRI

He anat a donar la comunió a una velleta del barri. Té noranta anys i està asseguda en una cadira, d'allà ja no es mou fins que la posen al llit. Quasi bé no parla. Només mira, somriu i prega. Entro a la seva cambra i em saluda aixecant la mà amb dificultat. La seva filla ha preparat un petit altar en la tauleta de nit: una creu, una espelma, un gerro amb flors i una estampa de la Mare de Déu de Montserrat. La velleta senyala amb goig l'altar. És diumenge i ella ho nota perquè li porto la comunió. El diumenge és el dia de la Resurrecció de Jesús, de la gratuïtat de Déu, de l'anunci d'una terra nova. I ara es concreta en aquest moment senzill i solemne de la participació d'aquesta velleta en la vida, mort i resurrecció de Jesús.

Comencem: "En el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant..." Amb dificultat fa el senyal de la creu; jo l'acompanyo agafant-li el braç. Diem el Parenostre. El va aprendre dels seus pares al començament del segle XX que ara estem acabant. El diem poc a poc. Ella el recita dia rera dia en les llargues estones de soledat. Pare nostre, vingui a nosaltres el vostre Regne, faci's la vostra voluntat. El nostre pa, doneu-nos-el avui. Senyor, no sóc digne de que entreu a casa meva. El Cos de Crist. Amén. La senzillesa del pa de Jesús, de la seva vida gastada per amor, entra en comunió amb una vida gastada i provada durant noranta anys. Tanca els ulls i prega. Després, un altre cop, Parenostre, Déu vos salve Maria, Glòria al Pare, al Fill, i a l'Esperit Sant...

Ens mirem en silenci. Ella, agraïda, em vol donar la mà. Acosto la meva. Li dic unes paraules d'ànim i d'afecte. Tinc l'impressió de que no em fa cas perquè mira més enllà. Intueixo la presència de Déu en la seva pau i en la seva pobresa. Velleta del meu barri, prega per nosaltres.

Amén.

EN JORDI M'HA TELEFONAT

Aquest matí m'ha telefonat en Jordi: "La meva mare té càncer. El metge diu que li queden tres mesos de vida. Ella encara no en sap res. Voldria parlar amb tu". Quedem aquella mateixa tarda a les sis.

Quan arribo al local de la comunitat de joves, en Jordi està a la capella pregant. Em sent arribar, s'aixeca, ens saludem i comencem a xerrar. "Som cinc germans, ja ho saps. El pare aturat i la mare se'n va. Jo sóc el gran i faig COU". M'explica detalls: L'hospital, el metge, les reaccions del pare, dels germans. "M'hauré de posar a treballar i si puc faré la Selectivitat. I jo que volia fer Biologia! No m'importa, estic disposat a assumir-ho. Em sento amb forces, però ajuda'm! Recordo l'any passat quan em vaig confirmar i vaig demanar confiar sempre en Déu, fins i tot en els moments més difícils de la meva vida. No sé què faré, però tinc la impressió que ha arribat el moment de la veritat. Vull ser fort." Els ulls se li enrogeixen. Me l'escolto. Em produeix un gran respecte.

Després m'explica que l'oncle s'ha portat tan bé, que entre els germans hi ha més unió, que el pare dissimula, però que la processó va per dins. Em diu que demà té una examen de mates i que no sap si presentar-se, encara que creu que sí. Mira el rellotge, s'aixeca, ens donem la mà. Em somriu agraïdament. Se'n va.

Senyor, et demano per la mare del Jordi i per tota la seva família. Et dono gràcies per la lliçó d'enteresa, de coratge, d'humanitat i de fe que he rebut.

APRENDRE A ESTIMAR

Avui vull llegir amb tu, Senyor, la carta que he rebut del meu amic Tonj. Diu així: "Feia temps que et volia escriure o telefonar. Quan vinc a Barcelona és per feina i normalment baixo amb el pare i vaig just de temps. Avui tinc una estona i vull comunicar-te coses que porto al pap: Em falta un any per acabar la carrera. Ja és hora! I això que vaig decidir fer la de tres anys. Ja saps com em costa posar-me a estudiar. Sóc massa dispers i actiu, encara que els pares em diuen que sóc un manta. Quan acabi em tocarà posar-me a buscar feina i encara m'he de plantejar si em faig objector.

Vaig deixar de sortir amb la Rosa. Fa quatre mesos. Ho vam fer de comú acord i sense estridències aparents. Aquell primer impuls i entusiasme per ella l'he anat perdent. I a la Rosa, em sembla que li ha passat el mateix, encara que no m'ho ha dit. Sé per alguns amics que s'ha fet un tip de plorar. Jo he patit i encara pateixo per ella, però no sé què fer. El que em sembla clar, però, és que no som l'un per l'altre. L'estimo com una bona amiga i res més. El primer mes ho vaig passar fatal. Em trobava estrany, com si hagués perdut quelcom dins meu, fins i tot em semblava que la gent em mirava pel carrer.

Des de fa dos o tres mesos he fet un canvi respecte a la meva manera de situar-me davant les noies. És molt curiós. Recordes que tenia fama de "ligon"? Ara no em coneixeries. Estic començant a veure les noies com a persones. I això per sobre de tot. I aquesta idea m'omple molt. M'explico: Abans de sortir amb la Rosa, intentava "lligar-me-les totes". En el fons buscava satisfer una mena d'inseguretat. Encara que per fora semblava molt segur, les veia més com a objectes a conquerir que com a persones. Després, en començar a sortir amb ella a finals de COU (el 14 de maig, després de l'examen de Mates), vaig descobrir la tendresa, la comunicació profunda amb una persona... però reconec que em buscava massa a mi mateix. I com tu saps vam cremar etapes, vam anar massa lluny. No ens coneixíem, no teníem projecte seriós. Era un joc. Li vaig fer mal. Ho sé i ho sento.

Ara, és curiós, quan no surto amb cap noia estic descobrint les noies. M'agradaria explicar-ho a la gent de COU d'ara.

A tot això, i encara que sembli molt místic, m'ha ajudat la fe. Quan veig la netedat amb que Jesús tractava les dones, se'm posa la pell de gallina. L'adúltera, la prostituta, l'amiga... són persones amb

capacitat d'estimar. Mira el seu cor, allò millor que hi ha en elles. Les tracta com a ser humans. Recordo que en unes classes de Filo em van explicar allò de l'eros i l'àgape. Ara ho entenc vitalment, no teòricament. No sé com serà la companya de la meua vida, però m'agradaria estimar-la d'una manera diferent".

Et dono gràcies, Senyor, perquè el Tonj va aprenent l'assignatura més difícil de la carrera de la vida: estimar.

ERA MASSA RIC

Avui he llegit a l'Evangeli aquell fragment que parla d'un jove que es troba amb tu. Impressionant.

El jove diu: Mestre, què puc fer per a guanyar la vida eterna? I tu li contestes: Ja ho saps, sigues un bon cristià: actiu en les reunions de grup, fes serveis, estima els pares i germans, estudia seriosament, participa en l'Eucaristia, fes algun recés de tant en tant, no et deixis portar per l'hedonisme ni per la sensualitat... I el jove et replica: Això és el que fem al nostre grup. Ja fa temps que caminem en aquest sentit. Busquem ser coherents amb la nostra fe. Però, almenys a mi, em queda curt. Tinc la impressió que vull més.

I tu te'l mires amb tendresa. I veus un desig de generositat gran. Tu, que veus el cor de les persones i que entens en generositat i amor. I li dius tot seguit: Vés, dona-ho tot. Dona't a tu mateix. No donis coses. Lliura't totalment. Deixa-ho tot i segueix-me. I així ho tindràs tot.

I aleshores el jove s'entristí. Tenia un futur molt brillant, un hàbits ja adquirits, una carrera amb bones notes, tothom l'apreciava, era un líder, es creia indispensable, es recolzava en ell mateix... era massa ric. Sí, s'entristí. Ell pensava que seguir-te era donar coses, i reservar-se altres. No va entendre allò que diu de tu l'Evangeli: "Els estimà fins a l'extrem". I el jove ric no va copsar on era la veritable riquesa.

Senyor, et demano pel jove ric que hi ha en cada ú de nosaltres. Fes-nos simplement joves, oberts, generosos i disponibles a la teva paraula de vida.

BENAURATS ELS QUI LLUITEN PER LA PAU

Ahir vaig anar a acomiadar a dos companys meus, el Paco i el Silvestre, a l'estació de França. Van de voluntaris a Croàcia amb un grup de jesuïtes europeus. Volen col.laborar en la reconstrucció d'un hospital i participar en l'animació d'un barri desmoralitzat per la guerra.

Jo també, Senyor, estic desmoralitzat, trist i desconcertat.

Avui per la ràdio he sentit un cop més expressions com "neteja étnica", "retirada de cascos blaus", "impotència dels països europeus", i un locutor comentava amb ironia aquelles paraules que es van pronunciar a l'acabament de la Segona Guerra Mundial: "mai més!".

Aquesta guerra forma part del gran nombre de conflictes bèlics que hi ha en el món. Hem anat a la lluna, ens comuniquem per "modern"... i no aprenem a viure com germans.

Jo també, Senyor, estic desmoralitzat, trist i desconcertat.

Després d'anys i anys repetim l'aberració del Calvari. El judici, la condemna i la mort violenta de l'innocent. I darrera d'aquest innocent s'acumulen milions de persones de tota la història, d'una història plena de sang, de plor i de patiment humà.

Benaurats els perseguits per causa de la justícia perquè (agnòstics, cristians, musulmans) sou els preferits de Déu.

Benaurats els qui ploreu de ràbia perquè el vostre plor és el plor de Jesús.

Benaurats els lluitadors per la pau perquè heu fet vostre l'Esperit del cel nou i la terra nova.

Malaurats els qui perseguiu perquè ja esteu morts.

Malaurats els qui feu plorar als vostres germans perquè el plor del pobre és un diluvi que us ofegarà.

Malaurats els de cor esquifit: països, governs i persones que tolereu els genocidis, el comerç d'armament a canvi del manteniment del vostre nivell de vida perquè la vostra insolidaritat es tornarà contra vosaltres.

Senyor Jesús, benaurat, fes que la nostra vida tingui horitzons amples, mirada generosa, mans obertes, estil solidari. Que sapiguem reaccionar davant la temptació d'alinear-nos amb les malaurances que tant de mal fan als teus fills.

LA REUNIÓ DE GRUP

Hem acabat la reunió de grup. Torno a casa. Són les dotze de la nit. Em vénen a la memòria els rostres d'aquells joves que es volen aplegar per a compartir la seva vida. La Núria i el problema de la seva feina, el Pep i el seu desig de tirar endavant la comunitat, la Mireia i els alts i baixos de la seva parella, l'Anna i l'impacte dels pobres, el Ton; i el seu desig de donació total, la Maria i les seves depres, el Quico i els seus pares, el Cesc i les seves pors, la Montse i els estudis, la Cristina; la malaltia del seu germà

Senyor, són teus. Es un do ser testimoni de la vitalitat i de les esperances de les persones. 1 hora de les pors, les angoixes, les frustracions. Moderns i post-moderns, amb parella o sense, amb treball o en atur, amb depre o amb eufòria... tots plegats, a tranques i barranques, ens acostem a tu. Intueixo la teva presència en l'alegria del trobar-nos, en la pregària inicial, en el silenci acollidor que es produeix quan algú parla, en el consell que es dóna carregat de saviesa i de sensibilitat, en el rampell de radicalitat que de tant en tant apareix, en els ulls que fan un esforç en mantenir-se desperts després d'una jornada de treball o d'estudi.

Jesús, mestre i amic. Vull sentir-me en comunió amb aquell grup que tu també acompanyaves. Pere i la seva impetuositat sense condicions, Magdalena i la seva tendresa, Marta i el seu atabalament, Maria i les seves prioritats, Mateu i el seu canvi radical, Judes i la seva bossa...

Sense comprendre massa el perquè et seguim, la teva persona i el teu projecte ens ha captivat, seduït, impactat. Quan mirem enrera comprenem més coses de la teva presència incondicional. Però encara ens queda molt per aprendre. Volem estimar, perdonar, lluitar, esperar com tu ho vas fer... o ja ho estàs fent a través nostre. Gràcies.

HE DIT QUE SÍ

El Joan ens ho va comunicar al grup aquella tarda del mes d'abril. "Vull entrar a la Companyia de Jesús. Porto molt de temps donant-li voltes. M'he passat un any fent-me el sord, però, finalment he dit que sí". El grup escoltava en silenci.

Tot va començar en les colònies de fa dos anys, en aquell torn on també van participar la Mireia, el Jordi i la Marta. M'hi vaig apuntar perquè faltaven monitors, però no és que en tingués moltes ganes. La Marta em va insistir molt, sobretot perquè toco la guitarra. Recordo que ens ho vam passar molt bé. Anant al gra: quan jugava amb els nens o anàvem d'excursió, sentia com un desig de lliurar-me a ells i això m'omplia molt. Naixia en el meu interior una sensació nova. Jo no sabia què era. A la nit, després de la pregària que fèiem plegats i abans d'anar a dormir, m'agradava mirar el cel estelat. I em va sortir la pregunta: què vols, Senyor?

Però d'això ja en fa dos anys. Em venia al cap la qüestió: Per què no una donació total? Quan ho pensava sentia una alegria nova i alhora una resistència. Quan rumiava altres alternatives (parella, vida laical, ...) ho trobava magnífic. Vosaltres sabeu com m'agraden les noies i com valoro la família, però em resultava petit, encara que no ho sigui.

Recessos, acompanyament, donar-hi voltes i més voltes. No em decidia. Tenia por a equivocar-me, esperava que baixés un angelet del cel, em tancava sobre mi mateix, tenia por del que em dirien els pares. Alhora notava que se'm deia: "si vols..." i en el fons em feia una gran il·lusió, però la reprimia, com si tingués un tresor amagat i no el volgués desenterrar.

Finalment, fa dos mesos, tornant del voluntariat del Raval i pujant per les Rambles veient gent tan diversa, vaig dir: "el que vulguis, aquí estic... no sóc gran cosa, però aquí estic...". Vaig agafar el Metro i tenia la sensació que la gent em mirava, però jo em sentia content. Han passat moltes més coses, però això és l'essencial. Potser us sembla una bogeria. Els meus pares ja ho saben. Han reaccionat millor del que m'esperava. Tenien altres plans sobre el meu futur. Però m'han dit que volen el millor per a mi. Els hi costa, però són gent molt ferma. El meu germà gran em dóna molt de suport.

Després vingué un llarg minut de silenci. Ningú no s'atrevia a trencar-lo. Uns es van quedar parats, altres ja s'ho esperaven. Van començar a ploure comentaris: "...que un pot estar compromès sense necessitat de fer-se religiós, que jo alguna vegada també m'ho he plantejat i estic obert, que el meu somni és un altre, que si casar-se o no, que la pregària, que és la primera vocació religiosa del grup, que ser laic també és una vocació, que estic molt content, que m'has deixat de pedra, que el grup l'ha de recolzar, que..."

Gràcies Senyor perquè segueixes cridant a cadascú pel seu nom en les diverses vocacions de la teva Església.

TORN DE NIT

Acabo de tenir una conversa amb la Teresa. És infermera d'un gran hospital. Fa torns de dia i torns de nit, i sempre va amb la son descompensada. Em diu que al principi li costava, però que ara ja s'hi va acostumant.

Va estar un temps a urgències, després a la UVI i ara amb nens, la majoria d'ells amb càncer. Amb una gran naturalitat m'explica tantes coses... Els rostres de les mares, l'aparent tranquil·litat dels pares, les ganes de jugar dels nens, la solidaritat de les famílies, l'ambigua professionalitat d'alguns metges i infermeres, i la tendresa i coratge d'altres.

El que més m'impresiona de la Teresa és la fermesa i la senzillesa que transparenta. Em diu que, quan està de nit a la sala fent guàrdia i esperant si algú necessita quelcom, llegeix els textos de la "missa de cada dia". Li dic que això és una Eucaristia sobre el món, que l'altar és el llit i que el Crist és el malalt. M'adono que s'emociona. M'agraeix el comentari.

Seguim parlant d'altres coses. De la família, del que farà durant les vacances. Mira el rellotge. S'aixeca. Avui té torn de nit. S'acomiada. Em diu que ha de celebrar una altra Eucaristia a l'hospital.

Senyor, ara entenc més allò de "estava malalt i em vas visitar".

LA MISSA DEL GALL

És vint-i-quatre de desembre. Són les quatre de la tarda. Demà serà Nadal. Com altres anys vaig al Geriàtric. Allà hi ha un grup de joves que tots els diumenges, animats pel capellà del Centre, acompanyen els ancians, participen amb ells de l'Eucaristia, organitzen cants, xerren... Tot es desenvolupa amb una increïble naturalitat. Els ancians miren als joves com a amics de tota la vida i els joves els tracten com uns col·legues més grans. Ni paternalisme ni res. Naturalitat.

Avui és festa gran. Es celebra Nadal, encara que a les cinc de la tarda. Hi ha un gran ambient. Els ancians, la majoria amb cadires de rodes, estan esperant el moment de la celebració de la Missa del Gall. Saludo personalment a un quants. Em produeix un gran respecte. Quan els dono la mà tinc la impressió que toco la carn de Déu, quan ens mirem als ulls em sembla veure cansament i d'esperança. Molts no parlen; miren, ploren i recorden els seus que no hi seran. Altres expressen un somriú melangiós i d'agraïment. No és un somriú de compromís. És una altra cosa. Estan transmetent allò essencial que és invisible als ulls.

Déu és feu home i plantà la seva tenda entre nosaltres. Ja és nat el Déu infant, fill de Maria. Vingui a nosaltres el vostre Regne. El Cos de Crist. Santa nit.

Després passem per les diferents plantes tocant la guitarra i cantant. Alguns ancians s'hi afegeixen, altres miren en silenci. Hi ha esguards de complicitat. Després, amb el capellà del centre, visitem uns quants malalts terminals. Tot plegat resulta molt autèntic. Hem rebut moltes lliçons.

Crist ha nascut en ells i per a ells. Veniu a adorar-lo.

L'AMIC

He tingut una llarga xerrada amb l'Alfons. És un amic de tota la vida. Fa molts anys que ens coneixem. Ens veiem poc. Cadascú té el seu món, la seva feina, els seus cercles. Però quan ens trobem ens comuniquem com si ens veiéssim cada dia.

Senyor, avui et vull donar gràcies pels amics. Quin gran do és tenir-ne. Vosaltres sou els meus amics, ens dius en el teu evangeli. Sovint penso que l'amistat neta i sincera és un dels dons més extraor-

dinaris que podem rebre les persones. Un amic és sobrietat, desinterès, respecte i coratge. No està lligat als vincles de sang o de família, ni a les relacions d'atracció física i afectiva d'una parella d'enamorats. S'assembla a la família i als enamorats, però és una altra cosa.

L'amic se sent unit a tu per una estranya relació de gratuïtat i de respecte. Saps que, encara que estigui lluny, hi pots comptar sempre, i ell amb tu. No necessita una presència quotidiana per restar fidel. Amb l'amic riem i patim, somiem i imaginem petits o grans projectes, recordem temps passats amb tendresa i humor, creem petits signes que segellen una relació que sembla per sempre.

Amb l'amic no cal guardar les formes, ni posar-se cap careta, ni representar cap paper. L'amic no està per sota ni per sobre. L'amic és un igual.

Quan diem que tu, Jesús, ets el nostre amic, entenem què volem dir? Sento que tu et sents unit a mi a través d'una estranya relació de gratuïtat i respecte. Sé que puc comptar sempre amb tu. I tu amb mi. No necessites que et parli cada moment, però et veig a través de molts rostres amics. En tantes estones bones i dolentes de la meva vida, tu, Jesús amic, has estat present... Amb tu no he de guardar les formes, és absurd que em posi caretes, representi un personatge que en realitat no sóc. Tu ets un igual.

L'amor més gran és donar la vida pels amics. Vosaltres sou els meus amics. Els estimà fins a l'extrem. Són paraules que ressonen amb força, emoció i agraïment en el meu interior. M'agradaria trobar la forma de presentar-te a més gent, a totes aquelles persones que volen conèixer gent nova, a tots aquells que estan en recerca d'un sentit autèntic de la vida. Em dol que moltes persones no et tinguin per amic viu i proper, sinó com algú llunyà i distant.

Jesús, amic i company. Fes que la meva sigui una correspondència a la teva incondicional amistat.

T'HE VIST

Aquest vespre vull donar-te gràcies; perquè t'he vist tantes vegades! I això que avui no ha estat cap dia especial. Però avui m'has fet sentir especialment la teva presència.

T'he vist en el rostre d'aquell infant que em mirava encuriolit quan jo entrava atrafegat al vagó del metro.

T'he vist en aquella gitana que venia alls en una de les portes del mercat.

T'he vist en aquella velleta que entrava a l'església buscant allò que, després d'haver-ho tastat tot a la vida, li sembla més autèntic.

T'he vist en la manera de fer d'aquell cambrer jove, amb contracte temporal, que suportava pacientment els crits de l'amo del bar.

T'he vist en els ulls clars i nets d'aquell jove que es preguntava què volies tu de la seva vida.

T'he vist en el treballador de l'ajuntament que treia sorra del carrer mentre un grup de persones el miraven.

T'he vist en el pare de família que tornava cansat a casa després de dotze hores de treball.

T'he vist en aquell jove que, amb cara trista, es punxava en un racó d'un carrer estret.

T'he vist en el rostre del Xavi i de la Mariona que m'han comunicat que havien decidit casar-se.

T'he vist en aquella religiosa que porta 41 anys servint als malalts i de qui no parla mai ningú.

T'he vist...

Obre'm els ulls, Senyor, perquè et pugui veure, enmig de la vida.

ELS NOIS DELS TRES GRAONS

Aquesta tarda d'estiu, abans de sopar, he estat mirant des del balcó de casa un grup de nois i noies, asseguts en tres graons que hi ha al costat d'una casa vella i abandonada.

Aquests tres graons són un lloc de reunió habitual d'un bon nombre de joves del barri. Tenen uns disset o divuit anys. Van vestits amb colors molt foscos. Porten a les mans unes litrones de cervesa, fumen tabac i a vegades porros. Parlen, criden, riuen, juguen vessant cervesa els uns sobre els altres. Miren els vianants amb indiferència. Quan porten mitja hora o tres quarts, s'aixequen i se'n van. Després uns altres joves, d'unes característiques semblants, com si els prenguessin el relleu, s'instal·len allà i fan, si fa o no fa, el mateix. Hi ha tardes d'estiu que el lloc és ocupat com si es tractés d'un terreny llogat per un determinat temps.

Qui són aquests joves? Formen part d'un bon nombre de nois i noies que viuen al cinturó industrial de la gran ciutat. Aquests nois i noies que no són d'aquí ni d'allà, que s'agrupen entorn de bars i discoteques, que no s'interessen per la política, que roben motos o la moneda menuda dels nens que surten de l'escola, que parlen de "talegos" o de "maderos" en comptes de bitllets de banc o de policia, que aspiren a tenir un treball que mai no tindran... que no han sentit mai una paraula d'afecte d'una societat que no els vol.

Senyor, per què hem creat aquest sistema que exclou? Per què estimem només als que ens estimen? Per què parlem de nosaltres i ells? Ensenya'ns a buscar solucions polítiques i econòmiques perquè les estructures siguin més justes. A reconèixer que tots som germans i que hem estat cridats a ser lliures i iguals. A recordar-nos constantment les teves preferències pels més desgraciats i abandonats. Perdó, joves dels tres graons, per la nostra indiferència i el nostre fariseisme.

CASAR-SE

Ahir vaig participar de la celebració del casament de la Mireia i el Pau. Es van conèixer fa sis anys, en plena adolescència. Començaren a sortir. Van interrompre el seu procés perquè hi va haver allò que diuen una crisi de parella. Van reprendre la seva relació després de set mesos. I ahir es van casar.

Jo he estat testimoni del seu procés durant aquests anys. Quantes coses han passat! La timidesa i el coratge d'ell juntament amb la paciència i el realisme d'ella, s'han anat fent una mateixa cosa.

Quan començaren a ser parella no volien tancar-se als amics, però de fet ho feien, és natural. Després ell va pensar que allò no tenia futur i ella ho va suportar. És poc madur, em comentava. Després va seguir la relació. Diverses etapes: Estudis, amics, camps de treball, mort del pare d'ell, aquell accident de carretera, la malaltia de la mare d'ella, l'operació delicada, el casament del germà, les experiències en aquell país africà, buscar la primera feina, aquell recés espiritual, el grup de la comunitat, buscar pis... marquen una història que ara mira endavant amb una esperança nova. Tot s'estrena. Ara la Mireia i el Pau es casen.

Volen que la llar estigui oberta, que els més desvalguts de la societat estiguin presents en les seves decisions, portar una vida senzilla sense l'ansietat del consum, col·laborar en la comunitat com a parella, fer aquelles coses que fins ara somiaven i no podien fer, i quan arribi el moment, tenir fills. I així, amb senzillesa, volen ser signe d'Aquell que és Amor.

Et prometo que et seré fidel en la salut i en la malaltia. Et vull estimar cada dia i sempre. Aquests anells són signe del nostre amor i la nostra fidelitat.

Compten amb nosaltres. Ens necessiten i els necessitem. Una nova comunitat de vida i amor entra en la nostra història. Les dificultats de la vida aniran apareixent. Són aquelles situacions que provaran i ac tualitzaran el seu amor. Que res no ho separi. No els deixis, Senyor, i acompanya'ls sempre.

INTOLERÀNCIA

La Maria em va presentar un amic de classe que era cristià, d'una tradició diferent, i amb qui havien fet una certa amistat. Es sentien a prop pel fet de tenir una fe comuna. Jo em vaig sentir molt content de poder-lo acollir i tenir una xerrada. Li vaig dir que ens unia la persona de Jesús, encara que la història ens ho havia fet viure de formes diferents. Vaig veure que la seva cara canviava i s'enduria. Però vosaltres, em digué, l'interpreteu malament. Li vaig contestar que en un noranta cinc per cent era possible, però que el centre era Jesús, i que la veritat no és monopoli de ningú. Ell no va quedar content i afegia que ells tenien tota la veritat.

Després va començar a parlar del relat de la creació del Gènesi i a combatre l'evolucionisme. Vaig intentar dir-li quelcom dels gèneres literaris bíblics, però ja no m'escoltava. Anava a la seva, sense matisos

i sense diàleg. Vaig anar canviant de tema i a interessar-me per ell, estudis, treball, família...

De tant en tant em trobo amb persones intolerants en molts camps de la vida: religiosos, polítics, socials, familiars... La intolerància neix d'esquemes psicològics rígids i insegurs, d'ideologies pobres i excloents, de grups humans que busquen, per sobre de tot, la seva subsistència. Aleshores apareixen l'integrisme, la violència latent o manifesta, el fanatisme, el racisme, el conservadorisme, la intolerància. I aquesta dinàmica, a la llarga, discrimina races, cultures, persones. Està en l'arrel de la violència i de la guerra.

Tu, Senyor, vas ser víctima de la intolerància. La teva llibertat que esdevenia autoritat, el teu amor que mai no discriminava, l'experiència d'un Déu que era Pare i Mare de tots, eren font de comprensió i tolerància. Però els autosuficients i els fanàtics, que posaven la petitesa d'uns principis per sobre de la generositat del teu perdó i de la teva gran donació, et van perseguir i et van crucificar.

Senyor Jesús. Home lliure, generós, misericordiós i dialogant. Que vas viure identificat totalment amb el pla del Pare, fes-nos persones de cor ample. Que estiguem oberts a tothom, amb capacitat de veure el cor de les persones més enllà de les ideologies, del color de la pell o de l'origen social o racial.

EL BATEIG

Aquesta tarda he estat amb el Manel i la Judit preparant el Baptisme del seu primer fill. Li posen el nom de Francesc Xavier. Estan molt contents de celebrar l'entrada del nen en la Comunitat Cristiana. Em comenten que tenen molt clar que volen batejar-lo. El volen iniciar en tot allò que és important per a ells, i la fe en Jesús ho és... i molt. Quan sigui gran ja veurà que fa.

Seguim conversant. El repte és que siguem capaços de crear a casa una atmosfera d'amor, de llibertat, d'alegria, de sensibilitat pels més pobres, de pregària, de comunitat... altrament el Baptisme seria un ritual

i prou. Volem que hi participi tota la comunitat. A través d'ella, dels pares i dels padrins, l'infant s'incorpora a la Comunitat de Jesús.

El diumenge previst es celebrà el Sagrament. Hi havia quatre parelles més que portaven els nens a batejar. Ambient festiu, uns convidats molt atents, altres dispersos i mirant l'hora. Tothom, tanmateix, amb satisfacció per ser-hi.

Batejar és entrar en la vida de Déu, que és Trinitat, que és Comunitat. És plantar una llavor amb l'esperança que donarà molt fruit. Jo et batejo en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Se us confia una llum, manteniu-la encesa. Que escalfi, que il·lumini, que no s'apagui.

Francesc Xavier, portador de la força de l'Evangelí. Missioner d'horitzons amples, enamorat de Jesús, protegeix aquest nen. Dona-li una mirada amorosa, un cor gran, un coratge sempre renovat, una fe que mogui muntanyes. I que nosaltres mantinguem la llum sempre encesa.

UN PAS ENDAVANT

Recordo quan la Cristina em comunicà que havia decidit confirmar-se. Ho havíem comentat en una trobada de joves. En la reunió s'expressaven amb llibertat diversos punts de vista: Es deia que calia donar un pas endavant, que el Baptisme fou una opció dels pares, que la Primera Comunió quedava lluny, i per a alguns fou un espectacle, i per a altres no. Que calia entrar en una fe adulta, que l'Esperit Sant ens crema per dins, que si estem o no preparats, que mai ho estarem del tot, que quina edat era millor, que hem rebut molt i cal començar a donar seriosament, que la persona de Jesús comença a ser important en la nostra vida, que cal prendre una opció lliure, que ja és hora o que és millor esperar.

I la Cristina em va dir que estava decidida i que li semblava que el Marc també, però que s'ho estava rumiant. I que n'hi haurà d'altres, però segur que tots no. L'altre dia ho van estar comentant després de la sortida. Vaig seguir parlant amb ella. Em deia que estava entenenent que la fe era un do, però que calia treballar-lo. Que el procés que havia seguit la portava a una trobada personal amb Jesús. I anar amb Ell li resultava cada cop més atractiu i apassionant. Estava entenenent que aquesta fe demanava un grup i una exigència de compromís amb els altres. I que en pensar en confirmar-se, se li obria un camí nou. Que ho podria fer sense confirmar-se, però que no era el mateix.

I recordo el dia de la Confirmació. "L'Esperit del Senyor vindrà a vosaltres. No tingueu por d'obrir de bat a bat el vostre cor al seu amor. Rep el do de l'Esperit Sant. Amén. La pau sigui amb tu. Sereu els meus testimonis". Jo estava al costat del Bisbe i anava mirant les cares dels nois i de les noies quan s'acostaven a rebre el sagrament. Em venien a la memòria molts records: sortides, converses, crisis, alegries, pors... Et demanava per cada un d'ells: Cristina, Esperança, Marc, Danj, Mariona, Oriol, Ignasi, Dolors, Josep, Isabel, Víctor, Elisenda...

Et dono gràcies per ells. Pel seu procés i per la seva vida jove que celebra un gran moment, un pas endavant. Que siguin apòstols, és a dir enviats al món del segle XXI a ser testimonis del teu amor. Que estimin el món però no s'acomodin a ell, que siguin dialogants, tendres, agosarats, profetes, creients... Que vagin trobant, acompanyats per la teva llum, la seva vocació més específica al servei del teu Regne.

HA MORT

Diumenge en arribar a casa al vespre em trobo un missatge al contestador: "El Josep M. ha mort aquest migdia en un accident de moto. Està a l'Hospital Clínic. Són les 5 de la tarda. Berta". Me n'hi vaig. Els pares, els germans, uns oncles i uns quants del grup són allà. M'acosto a la seva mare i m'abraça plorant. No sé què dir-li però la miro fixament als seus ulls plorosos i li dono un petó. Sento un tremolor a les cames i em vénen ganes de plorar. Dono una abraçada al pare. "Què ha passat? Sembla que ha estat una taca d'oli tot tornant cap a casa. No sabem massa coses. Esperem l'atestat de la guàrdia civil. Va ingressar encara viu, però va morir després de dos hores. Fa un quart d'hora que hem parlat amb la metgessa. Ens ha dit que ho han intentat tot, però no hi havia res a fer. Encara no me'n faig la idea".

Em quedo sense paraules. Sento esgarrifances. M'acosto al grup de nois i noies. Al Xavier li cauen les llàgrimes quan li dono la mà. La Berta, la noia que sortia amb en Josep M., està molt serena. La processó va per dins, penso. I els altres m'expliquen que havien sortit dissabte a la nit. Converses que havien tingut amb ell. El Lluís comenta que demà hi haurà una reunió per preparar el funeral.

Dimarts al matí celebrem l'Eucaristia. L'església plena. En Jordi llegeix un poema que havia escrit en Josep M. en aquell memorable camp de treball sobre la mort que és vida. Cants, "Jo sóc la resurrecció

i la vida qui creu en mi encara que mori viurà. Tant si morim com si vivim som del Senyor".

El Josep M. ha mort als vint-i-dos anys. Ja és amb tu Senyor. Però per què ara? Tu que ets el Déu de la vida. Dona'ns vida i esperança.

Recordo la seva tortuosa adolescència, la dificultat en els estudis. Aquelles sortides de nit. Aquell inconformisme davant qualsevol proposta, però alhora la seva increïble fidelitat: no fallava mai als com promisos. Quan parlava, i ho feia poc, de Jesús, deia que era aquell que mai no el defraudava. Després va anar madurant. Era un bon company, de poques paraules i molts cops amagats. Des de feia una any sortia amb la Berta i tot anava molt bé.

Josep M., et recordarem i tu, des de la teva proximitat amb el Pare, recorda't de nosaltres.

Descansa en pau. Amen.

VOL FER LA PRIMERA COMUNIÓ

M'han telefonat el Lluís i l'Anna. És un matrimoni amic. Amb ell vaig estudiar el Batxillerat en els anys seixanta. Formaven part d'aquells grups de joves que organitzàvem "guateques" amb música dels Peke niques, el Beatles, els Sirex, Françoise Hardy... M'han convidat a sopar perquè volíem xerrar d'un tema.

Ens trobem amb l'habitual cordialitat. Comentem la situació política actual, recordem anècdotes del passat. I finalment entrem en tema: "La Montse, la nostra filla petita, que ara té nou anys, ens ha dit que vol fer la Primera Comunió. No ens fa massa gràcia. No la vam batejar perquè som agnòstics i sempre hem volgut que sigui ella qui decideixi quan sigui gran. Però ara vol fer la Primera Comunió. I no sabem què fer, perquè pensem que encara és massa petita. Té una amiga que la va fer fa uns dies, la van convidar i li va agradar molt. I ens fa moltes preguntes, i nosaltres tots aquests temes els tenim molt rovellats".

Amb el Lluís i l'Anna estic acostumat a xerrar amb molta llibertat. Són persones dialogants i honestes. Parlem, saltant d'un tema a l'altre, de l'Església de si ha canviat o està en moment de recessió, de la teologia de l'alliberament, de la jerarquia, de les sectes, dels caps rapats, del marxisme, de la societat de consum, dels joves post-moderns, del món obrer, de la marginació, de la crisi de valors, de Joan XXIII, de Kennedy, del Mario Conde, d'abans, d'ara... Tornem a aterrar. Els dic que podrien portar la nena a la catequesi de la Parròquia, i que jo estic disposat a xerrar amb ella, de totes maneres caldria anar pensant en oferir-li un context creient que l'ajudés a fer camí. Ells estan d'acord. Vam quedar que seguiríem parlant.

Uns dies després em trobo amb la Montse. Em diu que vol fer la Primera Comunió. Que s'ho ha rumiat molt i que no vol regals perquè Jesús va néixer i va viure d'una manera senzilla. Confesso que em quedo bastant parat pel que diu i pel to de convenciment en què ho expressa. Li dic que primer caldria fer un procés i que podríem celebrar el seu Baptisme juntament amb la participació en l'Eucaristia. Assenteix, i comenta que l'àvia ja li havia dit això. Que amb ella han parlat sovint de Déu, que és com un pare de tots. Em diu, buscant la meua complicitat, que ja sap resar el rosari. Li miro els ulls i sento que Jesús està molt prop seu.

Senyor, et dono gràcies per la fe incipient però ferma de la Montse. Per la seva il·lusió i ganes de ser de la teua colla. Inspira la nostra vida perquè siguem testimonis autèntics del teu amor.

L'ATUR

Aquest matí he estat parlant amb en Joan a la sortida de Missa. L'he trobat molt preocupat. Hem anat al bar a xerrar. Prenent una cervesa em comentava que fa quinze dies li han donat la carta d'acomiadament a l'empresa. Hi portava quasi bé trenta anys. Va entrar-hi d'aprenent, després va ser peó i finalment oficial. I ara han substituït la seva feina per màquines. "Molts treballadors ens trobem en la mateixa situació. Ens van dir que era imprescindible per a salvar l'empresa. Les negociacions sindicals van aconseguir que els acomiadats fossin només vinti-set. Aquesta és la última paraula. Ens han donat uns diners i podrem tirar endavant una temporada, i després què?"

En Joan forma part d'aquella munió de persones que van venir a treballar a la gran ciutat en els anys seixanta, expulsats per un sistema econòmic basat en el desenvolupament d'una minoria i que els va obligar

a buscar una manera més digna de guanyar-se la vida. Aquest esforç va suposar abandonar unes arrels culturals i socials per a situar-se després en una nova realitat. Ell sempre m'ha dit que, malgrat els esforços i sacrificis, no es penedeix del pas donat.

"I ara què faré? La meua muller treballa fent feines. El meu fill gran estudia a la universitat i s'ho paga fent alguns treballs, sobretot a l'estiu. Els dos petits encara van a l'escola i tenim l'àvia a casa amb una jubilació de misèria. I la vida està molt cara. Tinc quaranta-vuit anys, la formació professional d'empresa de quan era aprenent i la meua experiència. Les màquines que sé utilitzar ja no serveixen. Ara tot va per ordinador. No tinc estalvis. Encara estic pagant els terminis del nou pis que vam comprar al barri, quan abandonarem aquella vivenda esquifida i humida que vam aconseguir durant primers anys.

Una cosa o altra trobaré, encara que sigui en una economia submergida, o bé en un algun lloc on es valori la meua experiència. El que més em dol és la sensació d'inutilitat que sento i el patiment de molts dels meus companys que estan pitjor que jo. I alhora la humiliació que hem de suportar quan ningú ens vol".

Jesús, treballador de Natzaret, fes-te solidari d'aquest company en atur. Sigues inspirador d'una societat més humana i més justa. Que sapiguem utilitzar els avenços científics i tècnics per a fer un món més fratern i més imaginatiu al servei de les persones.

LA MISSA DE CADA DIA

Sergi em comenta avui que ha fet un descobriment. Des de fa uns dies va a la Missa de vuit del matí a la parròquia del seu barri. Té temps suficient d'anar, després, a classe. Em diu que hi van unes vint persones, la majoria grans, que són gent que no coneix, que d'entrada sembla avorrit, però que poc a poc li va agafant el gust. "Es una manera bona de començar la jornada, ofereixo a Jesús tot el que faré durant el dia. Les Eucaristies del cap de setmana que celebrem a la Comunitat m'agraden molt, semblen una gran festa, em trobo amb els amics, cantem, participem més... però aquestes de cada dia tenen quelcom especial que no sé definir".

Moltes vegades em pregunto què seria de l'Església sense aquestes misses quotidianes. Celebracions sense cants, sense guitarres, sense homilies, sense participació aparent. Què seria de l'Església sense velletes, sense sobrietat, sense silenci, sense el que és essencial. Què seria de la Comunitat Cristiana sense actes altruistes que no es veuen, sense la pregària sincera en un racó de casa, sense el servei que sembla costós i que únicament agraeix el Pare des del fons del cor, o sense les llargues hores d'estudi que no tenen cap compensació afectiva...

Abans d'anar a la universitat en Sergi va posant la seva vida en sintonia amb la vida de Jesús. Ell com el vespre en que el van traïr, pren el pa, el parteix i el dona dient preneu i mengeu-ne tots. I després la copa, beveu-ne tots. Aquest Pa és el meu Cos, aquest Vi és la meva Sang. El Cos, la persona que es dona cada dia. La Sang, la vida que es gasta lliurement. Així es va renovant quotidianament una Aliança feta gratis, com tot el que és autèntic. Dia rera dia anem fent de la nostra vida, una donació, una comunió, un aliment per als altres, una acció de gràcies: una Eucaristia.

Senyor, fes-nos autèntics en una societat que viu de les aparences, de la imatge i de l'eficàcia a curt termini. Fes-nos persones que treballin a la llarga. Que siguem pacients, senzills i profunds. D'aquesta manera anirem guanyant aquella alegria que neix del treball ben fet, de la constància, del saber mirar més lluny i, en definitiva, de l'esperança.